PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NA TEREN PRZEDSZKOLA OBCEJ OSOBY POSIADAJĄCEJ BROŃ LUB INNE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIA – PROCEDURA BEZPIECZEŃSTWA „AZYL" (SYGNAŁ ALARMOWY – CIĄGŁY)

Dokument został opracowany na podstawie wytycznych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Policji – Centrum Prewencji Terrorystycznej ABW dotyczących zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia terrorystycznego i incydentów przemocowych w placówkach oświatowych.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.): art. 68 ust. 1 pkt 6 – zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków,
- rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 194 ze zm.).

CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest wskazanie zasad postępowania pracowników przedszkola w przypadku wtargnięcia na teren placówki obcej osoby posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia, a także zminimalizowanie ryzyka utraty życia i zdrowia dzieci/uczniów oraz personelu.

ZAKRES PROCEDURY:

Priorytetem w procedurze jest ochrona życia i zdrowia uczniów oraz pracowników poprzez natychmiastową izolację (barykadowanie, procedura „AZYL"), deeskalację zagrożenia oraz niezwłoczne powiadomienie służb ratunkowych.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

- Nauczyciele, świadomi swojej odpowiedzialności za życie i zdrowie powierzonych opiece wychowanków, zobowiązani są do postępowania zgodnie z wytycznymi niniejszej procedury w przypadku wtargnięcia na teren placówki obcej osoby, posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia.
- Pracownicy obsługi ponoszą współodpowiedzialność za bezpieczeństwo uczniów w szkole, zwracają uwagę na polecenia nauczyciela w sytuacji wtargnięcia na teren placówki obcej osoby posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia, a także pomagają nauczycielom w ochronie zagrożonego życia i zdrowia uczniów.

OPIS PROCEDURY

ZASADY NADRZĘDNE

Procedura opiera się na schemacie „4U": „UWAŻAJ – UCIEKAJ – UKRYJ SIĘ – UDAREMNIJ ATAK". Priorytetem w procedurze jest natychmiastowa izolacja (zamknięcie klas, zabarykadowanie, ewakuacja) i natychmiastowe wezwanie policji.

PAMIĘTAJ:
Unikaj konfrontacji! Nie zbliżaj się do napastnika.
Nie próbuj samodzielnie rozbrajać sprawcy!
Słuchaj służb! Bezwzględnie wykonuj polecenia ratowników i policji.

STOSOWANY SYGNAŁ ALARMOWY „AZYL":
Potrójny, długi sygnał dzwonka lub komunikat głosowy przez radiowęzeł: „ALARM – ZAGROŻENIE Z ZEWNĄTRZ!". Sygnał ten różni się od alarmu przeciwpożarowego.

PAMIĘTAJ:
W przypadku ataku z użyciem broni lub niebezpiecznego narzędzia NIE STOSUJE SIĘ standardowej ewakuacji na zewnątrz (np. jak podczas pożaru), chyba że napastnik znajduje się w zupełnie innej części budynku, a droga ucieczki jest całkowicie bezpieczna.

SZCZEGÓŁOWY SCHEMAT DZIAŁANIA

SCHEMAT DZIAŁANIA PIERWSZEGO PRACOWNIKA, KTÓRY ZAUWAŻYŁ NAPASTNIKA (OSOBĘ POSIADAJĄCĄ BROŃ PALNĄ, NOŻE, MATERIAŁY WYBUCHOWE LUB INNE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIA):

KROK 1. PIERWSZA REAKCJA – UWAŻAJ!

KROK 2. NIEZWŁOCZNIE WYCOFAJ SIĘ w bezpieczne miejsce.

KROK 3. ZABLOKUJ WEJŚCIE/PRZEJAZD DO BUDYNKU – jeśli to możliwe i bezpieczne.

KROK 4. URUCHOM WEWNĘTRZNY SYGNAŁ ALARMOWY „AZYL".

KROK 5. POWIADOM DYREKCJĘ ORAZ SŁUŻBY RATUNKOWE (ZADZWOŃ NA NUMER 112).

SCHEMAT DZIAŁANIA NAUCZYCIELI i PERSONELU – SCHEMAT 4U:

Schemat „4U” ma pomóc w zapamiętaniu podstawowych zasad. Nie jest sztywną sekwencją czynności. Należy wybierać działania odpowiednie do aktualnej sytuacji.

KROK 1. UWAŻAJ!

Jeśli zauważysz na terenie przedszkola obcą osobę posiadającą broń palną, noże, materiały wybuchowe itp., która stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia dziecka, **podejmij działania:**

1) **ROZPOZNAJ ZAGROŻENIE** (sytuację i lokalizację zagrożenia), zachowując spokój.
2) **OCEŃ ZAGROŻENIE**, np. pozostań w bezpiecznym miejscu z uczniami/dziećmi.
3) **ZBIERAJ INFORMACJE**, jeśli możesz bezpiecznie je uzyskać (bez wychodzenia na korytarz).
4) **WYBIERAJ OPTYMALNĄ OPCJĘ,** np. decyduj o UCIECZCE (gdy droga wolna) lub UKRYCIU/ZABARYKADOWANIU (gdy zagrożenie jest blisko).
5) **POWIADOM DYREKCJĘ**, przekazuj zgłoszenie, jeśli nie opóźnia to ewakuacji lub ukrycia.
6) **WEZWIJ POMOC**, gdy tylko będzie to bezpieczne, dzwoń pod numer alarmowy, wyraźnie zaznaczając: „Intruz z ostrym/niebezpiecznym narzędziem”.

ZAKAZY:

1) **NIE** pozwól napastnikowi zbliżyć się do uczniów/dzieci ani do siebie.
2) **NIE** podchodź do napastnika, by sprawdzić jego zamiar lub go śledzić.
3) **NIE** narażaj uczniów/dzieci, nie wysyłaj ich poza salę w żadnym celu.
4) **NIE** powielaj plotek, przekazuj tylko potwierdzone informacje.
5) **NIE** wychodź na korytarz, aby sprawdzić sytuację, nie podchodź do sprawcy pod żadnym pozorem.

KROK 2. UCIEKAJ!

Gdy droga ucieczki jest dostępna i bezpieczna, nauczyciel (pracownik) reaguje natychmiast – ewakuuje uczniów/dzieci najkrótszą i bezpieczną drogą poza budynek (z dala od źródła zagrożenia).

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1) **EWAKUUJ GRUPĘ NAJKRÓTSZĄ, BEZPIECZNĄ DROGĄ** poza budynek w kierunku przeciwnym do źródła zagrożenia (nie kieruj się ślepo do wyjścia głównego).
2) **WYDAJ JASNE KOMENDY (NP. „ZA MNĄ!”, „NIE ZATRZYMUJEMY SIĘ!”):**
   - używaj krótkich poleceń,
   - trzymaj grupę razem – dopilnuj, aby nikt się nie oddalił,
   - po dotarciu w bezpieczne miejsce sprawdź obecność (stan liczbowy) uczniów/dzieci i wezwij służby.

3) **ZGŁOŚ SYTUACJĘ SŁUŻBOM** – poinformuj dyrekcję i policję/straż o lokalizacji grupy oraz o osobach, które odłączyły się lub które mogły zostać w innym miejscu.

ZAKAZY:

1) **NIE** zatrzymuj się i nie pozwól na postoje.
2) **NIE** wracaj po pozostawione rzeczy osobiste (plecaki, telefony czy inne przedmioty).
3) **NIE** pozwalaj nikomu na samowolne oddalanie się od grupy.
4) **NIE** wracaj w strefę zagrożenia po brakujące osoby (zgłoś ich ostatnią pozycję służbom).

KROK 3. UKRYJ SIĘ / ZABARYKADUJ!

Gdy ucieczka jest niemożliwa lub nie jest bezpieczna, nauczyciel lub pracownik szkoły/przedszkola stosuje zasadę: UKRYJ SIĘ / ZABARYKADUJ!

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1. **ZABEZPIECZ SALĘ/KLASĘ:**
   1) **Natychmiast zamknij drzwi sali/klasy na klucz** od wewnątrz.
   2) **Zabarykaduj wejście (drzwi)** ciężkimi meblami (biurka, szafy).
   3) **Opuść zasłony/rolety, wyłącz światło, wycisz sygnały**, również te w telefonach komórkowych (w tym wibracje).
2. **CHROŃ DZIECI:**
   1) Poleć dzieciom, by wszyscy położyli się na podłodze, z dala od okien i drzwi (najlepiej np. pod ścianą, za szafami).
   2) Nakazuj dzieciom bezwzględną ciszę oraz całkowity brak ruchu.
3. **POWIADOM SŁUŻBY:**
   1) Wezwij pomoc (pod numerem 112) oraz powiadom dyrekcję szkoły/przedszkola.
   2) Podaj zwięzłe i sprawdzone informacje: swoją dokładną lokalizację w budynku, liczbę przebywających osób oraz – jeśli to możliwe – sytuację wokół sali.
4. **OCZEKUJ W UKRYCIU NA POMOC:**
   1) Pozostań na miejscu z uczniami/dziećmi do czasu przybycia służb ratunkowych.
   2) Nie otwieraj drzwi nikomu – nawet osobie podającej się za policjanta, dopóki alarm nie zostanie oficjalnie odwołany lub drzwi nie zostaną wyważone przez pododdział antyterrorystyczny.

ZAKAZY:

1) **NIE** otwieraj drzwi, nie wyglądaj na korytarz w celu sprawdzenia sytuacji.
2) **NIE** wysyłaj uczniów/dzieci na zewnątrz – zakazane jest opuszczanie pomieszczenia przez kogokolwiek z grupy.

3) **NIE** opuszczaj schronienia na podstawie niepotwierdzonych informacji; reaguj tylko na komunikaty służb lub bezpośrednie zagrożenie.

KROK 4. UDAREMNIJ ATAK!

Działanie wyłącznie w ostateczności!

Nauczyciel (pracownik) przedszkola podejmuje walkę z napastnikiem tylko w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia, gdy ucieczka i ukrycie okazały się nieskuteczne. Głównym zadaniem jest zawsze ochrona życia, unikanie kontaktu z agresorem i bezpieczne wezwanie pomocy.

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1) **W CELU OCHRONY ŻYCIA DZIAŁAJ BEZWZGLĘDNIE, ZDECYDOWANIE I ZESPOŁOWO,** oceniając sytuację w kontekście bezpośredniego zagrożenia i realnie dostępnych możliwości.
2) **WYKORZYSTUJ DO OBRONY DOSTĘPNE PRZEDMIOTY** (gaśnicę, krzesło, nożyczki, ciężki przedmiot).
3) **DĄŻ DO ODEPCHNIĘCIA, DEZORIENTACJI LUB OBEZWŁADNIENIA AGRESORA**, aby umożliwić ucieczkę grupie.

UWAGA! Procedura nie uczy technik walki.

ZAKAZ: NIE próbuj odbierać broni ani obezwładniać napastnika, jeśli da się tego uniknąć.

POWIADOMIENIE SŁUŻB RATUNKOWYCH I WSPÓŁPRACA Z NIMI

Gdy tylko sytuacja na to pozwoli, a osoba zgłaszająca znajdzie się w bezpiecznym miejscu, powinna zadzwonić pod numer alarmowy 112.

SCHEMAT ZGŁOSZENIA NA NUMER 112:

PODAJ:

- lokalizację – miejsce pobytu, gdzie się znajdujesz (dokładny adres szkoły/przedszkola),
- opis zdarzenia – miejsce występowania zagrożenia, np. część budynku, piętro, korytarz lub sala,
- rodzaj zagrożenia – opis osoby lub przedmiotu, o ile informacje te są znane (opis napastnika, liczba agresorów, w co są uzbrojeni),
- przybliżoną liczbę narażonych osób – informację o osobach poszkodowanych (rannych lub wymagających pomocy),
- miejsce pobytu nauczyciela i uczniów,
- inne informacje, o które poprosi operator – nie rozłączaj się, dopóki dyspozytor nie wyda takiego polecenia.

NALEŻY:

- **mówić opanowanym głosem, podawać tylko sprawdzone fakty bez domysłów,**
- precyzyjnie odpowiadać na pytania operatora i natychmiast wykonać jego instrukcje,
- pod żadnym pozorem nie wracać samodzielnie do budynku ani w strefę zagrożenia.

POSTĘPOWANIE PODCZAS WEJŚCIA POLICJI / SŁUŻB RATUNKOWYCH

Podczas szturmu lub wkraczania pododdziałów policji należy:

- bezwarunkowo wykonywać wszystkie polecenia wydawane przez policję,
- trzymać w górze dłonie, tak aby widać było, że nic w nich nie ma.

ZAKAZY:

1) **NIE** biegnij w stronę funkcjonariuszy i nie rób gwałtownych ruchów.
2) **NIE** chwytaj funkcjonariuszy, nie zadawaj pytań.

SCHEMAT DZIAŁANIA DYREKTORA I PERSONELU PO OPANOWANIU SYTUACJI

Po zakończeniu bezpośredniego zagrożenia i zabezpieczeniu terenu przez policję należy:

- **sprawdzić, czy uczniowie pozostający pod opieką nauczyciela są bezpieczni** i czy ktoś nie wymaga pilnej pomocy medycznej,
- **udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym**,
- **zweryfikować obecność uczniów/dzieci** – nauczyciele sporządzają listy obecności uczniów/dzieci,
- **zorganizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną** – powiadomić zespół psychologów poradni psychologiczno-pedagogicznej, powołać sztab kryzysowy, zwrócić uwagę na reakcje stresowe, zwłaszcza u osób bezpośrednio zagrożonych, poszkodowanych lub będących świadkami zdarzenia,
- **wydać oficjalny komunikat dla rodziców i mediów** (powinien to zrobić dyrektor lub wyznaczony rzecznik) – trzeba przekazywać uczniom i rodzicom wyłącznie sprawdzone informacje, zgodnie z ustaleniami szkoły/przedszkola i właściwych służb,
- **bezpieczne przekazać dzieci rodzicom** / opiekunom prawnym,
- **zabezpieczyć ślady i współpracować z policją**.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W szkole/przedszkolu obowiązują następujące procedury wejścia do budynku:

1) **Kontrola dostępu** – drzwi wejściowe do przedszkola zamykane są podczas zajęć i monitorowane (system kart/kodów, intendent).
2) **Rejestracja gości** – każda osoba z zewnątrz (nieznana) wpuszczana do przedszkola ma obowiązek wpisania się do rejestru gości. Nad obowiązkiem wpisania się do ewidencji czuwa intendent, a w razie jego nieobecności każdy pracownik wpuszczający na teren przedszkola.
3) **Szkolenia i ćwiczenia** – co najmniej raz w roku przeprowadzany jest w przedszkolu instruktaż dla personelu oraz próbny alarm dotyczący zagrożeń innych niż pożar.

Sposób prezentacji procedury:

1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w szkole procedurami na spotkaniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń.
4) Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedury.
5) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor szkoły. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
6) Zasady wchodzą w życie z dniem **21 października 2026 roku**